

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets kwekerij Lippenhuizen

projectnummer: 184.44.50.00.00

Onderwerp: Beknopte natuurtoets kwekerij Lippenhuizen

Datum: 17-09-2020

Inleiding

KADER

De opdrachtgever is voornemens om op het perceel ten westen van Bûtewei 12 in Lippenhuizen uit te breiden. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd. Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de inventarisatie op 1 september 2020 bezocht door een ecoloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: half bewolkt, circa 19°C, droog en windstil.

PLANGEBIED

Het plangebied ligt ten noorden van Gorredijk en betreft een perceel grasland en deels braakliggend terrein (figuur 1). Dit perceel ligt ten westen van de huidige kwekerij aan de Bûtewei 12 in Lippenhuizen. Aan de noordzijde wordt het plangebied begrensd door de Bûtewei en aan de zuid- en westzijde door graslanden. Aan noord-, oost- en westzijde van het plangebied ligt een sloot en staan bomenrijen. Bebouwing is niet aanwezig in het plangebied. Verder is veel opgeslagen materiaal aanwezig, zoals pallets met kunststof buizen, tegels en zandbulten.

De ontwikkelingen bestaan uit de realisatie van parkeerplaatsen en een nieuwe weg voor vrachtwagens. Daarnaast wordt ruimte gecreëerd voor de opslag van planten(materiaal). De sloten aan de oost- en westzijde van het plangebied worden verbreed in verband met de compensatie voor regenwateropvang. De bomen langs de noord-, oost- en westzijde blijven behouden.

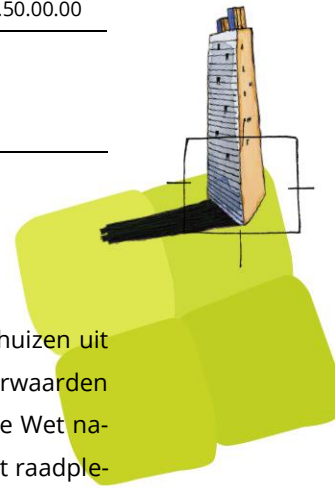
¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

BügelHajema, Adviseurs voor leefomgeving en omgevingsrecht BNSP

Balthasar Bekkerwei 76, 8914 BE Leeuwarden T 058 215 25 15

E info@bugelhajema.nl W www.bugelhajema.nl

Vestigingen te Assen, Leeuwarden en Amersfoort

Foto's 1-6. Impressie van het plangebied op 1 september 2020. Linksboven het aanzicht op het plangebied vanuit het noordoosten. Rechtsboven het aanzicht op de noordzijde van het plangebied vanuit het zuidoosten. Links midden een impressie van de slootkant aan de oostzijde van het perceel. Rechts midden het aanzicht op de zuidzijde vanuit het oosten. Linksonder het aanzicht op de westzijde van het plangebied. Rechtsonder het aanzicht op de noordzijde van het gebied vanuit het zuidwesten.

Figuur 1. Locatie van het plangebied (rood). Bron kaartondergrond: ruimtelijkeplannen.nl.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFF) (© NDFF 14 september 2020 14:28:53) blijkt dat binnen een straal van een kilometer rond het plangebied diverse beschermde

² De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

diersoorten bekend zijn. Het gaat om vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, amfibieën, reptielen, ongewervelden en een vis.

In grote delen van het plangebied is vegetatie aanwezig. Deze begroeiing bestaat onder andere uit de soorten grote brandnetel, gestreepte witbol, rode klaver, paardenbloem en Engels raaigras. De opgaande begroeiing langs de slootkanten bestaat onder andere uit zomereik, zwarte els en gewone es. Begroeiing in de slootkanten bestaan uit soorten als grote brandnetel, lisdodde, riet en pitrus. De aangetroffen soorten duiden op voedselrijke omstandigheden.

Beschermde plantensoorten zijn niet bekend uit de directe omgeving van het plangebied en zijn tijdens het veldbezoek ook niet aangetroffen. Gezien de terreingesteldheid en voedselrijkdom worden beschermde plantensoorten niet in het plangebied verwacht.

In de bomen in en direct rond het plangebied zijn geen holtes of scheuren aangetroffen die kunnen leiden naar vleermuisverblijfplaatsen. Bebouwing met geschikt openingen voor vleermuizen als verblijfplaats is eveneens niet aanwezig. Wel vormt het plangebied mogelijk een onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen, zoals laatvlieger, gewone en ruige dwergvleermuis (NDFF).

De opgaande beplanting aan de oost- en noordzijde van het plangebied vormt een onderdeel van een doorgaande structuur die mogelijk onderdeel kan zijn van een vliegroute van vleermuizen.

Nesten van vogels met jaarrond beschermde nesten zijn niet waargenomen in de bomen in en direct om het plangebied. In het plangebied zijn tijdens het veldbezoek eveneens geen waarnemingen gedaan van sporen, zoals braakballen of prooiresten, die duiden op verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten. Daarnaast is geen bebouwing aanwezig met geschikte ruimtes voor huismus of gierzwaluw om een nest in te bouwen. Wel kan het plangebied een onderdeel vormen van het foerageergebied voor vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals buizerd en huismus (NDFF).

In het plangebied kan een aantal algemene vogelsoorten broeden, zoals merel, heggenmus en vink. Nesten van deze algemene soorten zijn niet jaarrond beschermd.

Het plangebied biedt geschikt leefgebied voor een aantal algemene grondgebonden zoogdiersoorten, zoals huisspitsmuis, veldmuis en egel (NDFF). Voor de te verwachten algemene soorten geldt in de provincie Fryslân een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb bij ruimtelijke ontwikkelingen. Uit de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde soorten boommarter, das, eekhoorn, waterspitsmuis en otter bekend (NDFF). In de bomen in het plangebied zijn geen geschikte openingen voor boommarter aanwezig. Sporen van das zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek. Geschikt leefgebied voor das, zoals kleinschalig weidelandschap met bosjes en heggen, is in het plangebied ook niet aanwezig. De soort foerageert hooguit incidenteel in het

plangebied. Nesten van eekhoorn zijn niet waargenomen in de bomen. Geschikt leefgebied voor waterspitsmuis is in het plangebied niet aanwezig door de afwezigheid van meerjarige oeverbegroeiing. Deze soort is waarschijnlijk te vinden langs bredere wateren met ruigte op de oevers in de buurt van het plangebied, zoals de Nije Feart ten westen van het perceel. Voor otter ontbreekt geschikt leefgebied met grotere wateren en nestgelegenheden zoals onder boomstronken of boomwortels. Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan die duiden op de aanwezigheid van deze en andere niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren.

Het plangebied vormt geschikt leefgebied voor algemene amfibieënsoorten als bruine kikker en gewone pad (NDFF). Poelkikker, heikikker en rugstreepad zijn niet-vrijgestelde amfibieënsoorten die bekend zijn uit de omgeving van het plangebied (NDFF). Deze soorten zijn voor de voortplanting afhankelijk van voedselarmere wateren, zoals poeltjes met veel waterplanten en een goed ontwikkelde oevervegetatie. Geschikt voortplantingsbiotoop van deze en andere niet-vrijgestelde amfibieënsoorten ontbreekt in het plangebied. Bulten met vergraafbare grond zijn in potentie geschikt als verblijfplaats van rugstreepad. De enkele waarneming van rugstreepad die is gedaan in de omgeving van het plangebied is echter gedaan op circa 5 kilometer afstand. Gezien het ontbreken van voortplantingswater, de grote afstand en de enkele waarneming, wordt rugstreepad niet verwacht in het plangebied.

De uit de omgeving bekende reptielensoorten adder en levendbarende hagedis (NDFF), soorten die zijn aangewezen op structuurrijke heideterreinen of veengebieden, kunnen worden uitgesloten door het ontbreken van geschikt biotoop. Het plangebied vormt ook geen hoogwaardig leefgebied voor ringslang (NDFF). Van ringslang zijn geen broeihopen of andere geschikte voortplantingsplaatsen of winterverblijfplaatsen aanwezig. Geschikt leefgebied voor hazelworm, zoals gronden bedekt met bladeren en takkenhopen, is niet aanwezig in het plangebied.

Geschikte watergangen voor grote modderkruiper, zoals ondiepe wateren met veel waterplanten, zijn in het plangebied niet aanwezig. Deze en andere beschermde soorten vissen zijn niet te verwachten in het plangebied.

Tijdens het veldbezoek zijn kleine vos en groot koolwitje waargenomen. De beschermde soorten ongewervelden, gevlekte witsnuitlibel, groene glazenmaker en noordse winterjuffer zijn bekend in de omgeving van het plangebied (NDFF). Geschikt leefgebied voor deze soorten, zoals vennen en plas- en hoog- en laagveengebieden, is niet in het plangebied aanwezig. Verder zijn de aardbeivlinder en grote vos bekend uit de omgeving van het plangebied. Boomgaarden of bosranden (grote vos) en graslanden met tormentil of dauwbraam (aardbeivlinder) zijn niet aanwezig op het perceel. Deze en

andere beschermde soorten ongewervelden zijn gezien de terreingesteldheid niet te verwachten in het plangebied.

TOETSING

Bij uitvoering van de plannen gaan geen nest- of verblijfplaatsen van vleermuizen, vogels met jaarrond beschermde nesten of niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren verloren. Daarnaast gaan geen potentiële (belangrijke) vliegroutes van vleermuizen verloren.

Een klein deel van het potentiële foerageergebied van vleermuizen, das en vogels met jaarrond beschermde nesten zal door de uitvoering van de werkzaamheden verloren gaan. In de omgeving van het plangebied is echter ruim voldoende alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Bovendien wordt het terrein niet volledig ongeschikt. Negatieve effecten op vleermuizen, das en vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied kunnen dan ook worden uitgesloten.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen in gebruik zijnde nesten van meer algemeen voorkomende vogels worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstering van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Gezien de grote afstand tot de locatie van de enkele waarneming van rugstreeppad op circa 5 kilometer van het plangebied en de afwezigheid van geschikt voortplantingswater, kan worden uitgesloten dat rugstreeppad op dit moment in het plangebied verblijft. Aangezien deze soort zich snel en ver kan verplaatsen wordt wel geadviseerd om ervoor te zorgen dat er geen laagtes of kuilen ontstaan die zich met water vullen en zo geschikt voortplantingswater vormen. Als alternatief kan er voorafgaand aan de werkzaamheden een amfibieënscherm geplaatst worden om vestiging van de soort in het plangebied te voorkomen.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene amfibieën- en zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Fryslân. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Voor de soortgroepen planten, reptielen, vissen en ongewervelden kunnen negatieve effecten op in het kader van de Wnb beschermde soorten worden uitgesloten doordat het plangebied geen geschikt biotoop vormt voor deze soorten.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van specifieke natuurgebieden geregeld. Het betreft de Natura 2000-gebieden, die een internationale bescherming genieten. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

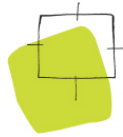
Het Natuurnetwerk Nederland (NNN - voormalig Ecologische Hoofdstructuur) is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland en vormt de basis voor het natuurbeleid. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Fryslân uitgewerkt in het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 (provinciaal ruimtelijk natuurbeleid).

NATUUR BUITEN HET NNN

Vanuit het Streekplan Fryslân 2007 en de Verordening Romte Fryslân 2014 wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van bestaande natuurgebieden en natuurwaarden in agrarisch gebied.

INVENTARISATIE

De gronden van het plangebied vormen geen onderdeel van een in het kader van de Wnb of het provinciaal natuurbeleid beschermd gebied. Het meest nabij gelegen beschermd gebied betreft het Natura 2000-gebied 'Van Oordt's Mersken', dat gelegen is op een afstand van circa 650 meter ten noordwesten van het plangebied. Het meest nabijgelegen in het kader van het NNN beschermd gebied ligt eveneens op circa 650 meter ten noordwesten van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat is aangewezen als 'Natuur buiten het NNN' betreft een bosstrook en ligt op circa 750 meter

ten noordoosten van het plangebied. Gronden die zijn aangewezen als weidevogelgebied liggen op een afstand van circa 1,6 kilometer ten westen van het plangebied.

TOETSING

Het plangebied ligt op relatief ruime afstand van het Natura 2000-gebied 'Van Oordt's Mersken'. Hierdoor zijn in potentie hooguit effecten mogelijk door externe werking. Het plangebied is gescheiden van het Natura 2000-gebied door bebouwing, wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Er kan echter in potentie wel sprake zijn van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Daarom dient een AERIUS-berekening te worden gemaakt waaruit blijkt of tijdens de aanleg- en gebruiksfase al dan niet sprake is van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/ja in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden.

Gezien de terreinomstandigheden, de afstand tot beschermde gebieden, de inrichting van het tussenliggend gebied en de aard van de ontwikkeling, kunnen met betrekking tot het voorgenomen plan negatieve effecten op het NNN, natuur buiten het NNN en weidevogelleefgebieden worden uitgesloten.

Conclusie

Voor een toetsing aan de Wnb en het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is op basis van het uitgevoerde veldbezoek (d.d. 1-9-2020) en het raadplegen van bronnen, gelet op de aard van het plan, een voldoende beeld van de natuurwaarden ontstaan. Een ontheffing van de Wnb voor beschermde soorten is niet nodig. Wel wordt geadviseerd om ervoor te zorgen dat geen laagtes of kuilen ontstaan die zich met water vullen en zo geschikt voortplantingswater vormen voor rugstreeppad. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels.

Op basis van de stikstofberekening kan worden bepaald of een vergunning van de Wnb nodig is voor uitvoering van het plan. Een nadere analyse van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de provinciale ruimtelijke verordening.